

2015 BÜTİNDÜNYÄ DOPINGA GARŞY GÖREŞ KODEKSYNYŇ TÜRGENLER ÜÇIN AÝDYŇLAŞDYRYJY GOLLANMASY

**WORLD
ANTI-DOPING
AGENCY**
play true

Regional
Anti-Doping
Organization
of
Central
Asia

MAZMUNY

1 BÖLÜM PEÝDALY MAGLUMATLAR	4
2 BÖLÜM KODEKS	4
3 BÖLÜM KODEKSIŇ UÝGUNLAŞMASY	6
4 BÖLÜM ROLLAR WE BORÇLAR	6
5 BÖLÜM DOPING NÄMÄNI AŇLADÝAR?	7
6 BÖLÜM GADAGAN EDILEN SANAW	13
7 BÖLÜM TERAPEWTIK ULANYLYŞYNA RUGSATNAMA	15
8 BÖLÜM BARLAG, ÝYGNAW WE BARLAGLARYŇ DERÑEWI	16
9 BÖLÜM DOPINGA GARŞY DÜZGÜN BOZULMALARYNYŇ NETİJESİ	19
10 BÖLÜM GELJEGE YZA	23
1 GOŞMAÇA DOPINGA-BARLAGYŇ KADASY	25
2 GOŞMAÇA BARLAMALARYŇ BARLAGYNYŇ KADASY	30

Akgöwünlü türgenleriň hukuklaryny goramak bütindünýä dopinga garşy kodeksiniň maksadydyr.

1 BÖLÜM. ➤ PEÝDALY MAGLUMATLAR

Bütindünýä dopinga garşy Kodeksy düzgünleri belleyär, siz hem olara türgen hökmünde eýermeli.

Bu gollanmanyň esasy maksady: Size bu düzgünleriň aýdyň laşdyrylmagyna goldaw bermekdir.

Bu resminama diňe gollanmadyr. Ol Kodeksiň terminologiyasynyň ornuny tutmaz.

Aýratyn bellemeli zat: Kodeksiň terminologiyasy hemiše baş çeşmedir. Şeýlelikde, bu gollanma Kodeksy diňe aňlatmak üçin düzgünleri aýdyň laşdymaklyga mümkünçilik berýär hem düybünden hökmany hukuk resminama däldir.

Kodeksyň ilkinji birnäçe sahypalarynda “sport ruhunyň” hakyky gymmaty barada beyán edilýär. Hut şol ruh hem şu hili dopinga garşy maksatnamanyň döremegine iteryär: ýol bermezlik.

Başgaça aýdylanda, gadagan edilen substansiýalaryň ýa-da usullaryň öňünden niýetlenip ýa-da bilgesleýin däl ulanylышyna ýol bermezligiň, ýa-da başşa her dürli dopinga garşy düzgünleriň bozulyşynyň beýany.

2 BÖLÜM. ➤ KODEKS

Bütindünýä Dopinga garşy Kodeksy nämäni aňladýar?

Kodeks dopinga garşy göreş ulgamynyň başydyr. Kodeks Olimpik hereketi, hem bütün dünyädäki her dürli sport guramalary we milli dopinga garşy guramalar tarapyndan biragyzdan kabul edildi. Kodeks şeýle-de YUNESKO-nyň sportda dopinga garşy öňünü alyş barada Halkara Konwensiýanyň üsti bilen 170 döwlet tarapyndan kabul edildi.

Kodeks ilkinji gezek 2004-nji ýylyň Iýul aýynda güýje girdi.

Kodeksyna ilkinji redaktirlemesi 2009-nji ýylyň Ýanwar aýynyň 1-den güýje girdi. Ikinji redaktirlemesi 2015-nji ýylyň Ýanwar aýynyň 1-den güýje girdi.

Kodeksyň doly teksti bilen Bütindünýä Dopinga garşy Guramanyň saýtynda tanyşmak bolar.

Kodeksyň goldawy esasynda, BDGG, şeýle-de, ähli tehniki we dolandyryjy ugurlar üçin “Halkara standartlaryny” işläp taýýarlady, şol sanda Gadagan edilen Substansiýalaryň we Usullaryň Sanawy, Testleşdirmäniň we Derñewleriň Standarty, Terapewtik Ulanylышы boýunça Standarty, Barlaghanalar üçin Standarty we Hususy Durmuşyň we Hususy maglumatlaryň Goramagy boýunça Standarty degişlidir.

Bu gollanmada “Makalalara” çykgytlar ozaly bilen Kodeksdaky makalalara salgy beryär; “Halkara Standartlary” ýaly beýleki resminamalara çykgytlar aýratyn agzalar.

3 BÖLÜM. ➤ KODEKSIŇ DEĞİŞLİLİĞİ

Kodeksiň subyekti kimler?

1. Eger-de Siz – milli ýa-da halkara derejeli türgen bolsaňyz, Kodeks Size hem degişlidir. “Halkara derejeli” Türgenleriň Kodeksy Halkara federasiýasy tarapyndan bellenýär. “Milli derejeli” Türgenleri - Türgenleriň Milli Dopinga garşy Guramasy belleyäř.

2. Eger-de Siz, sizi “Milli derejeli” türgeniň kesgitlemesine düşmeyän bolsaňyz we ýerli ýaryşlara gatnaşyán bolsaňyz onda Bütindünýä Dopinga Garşy Kodeksynyň size degişligini ýa-da däldigini, eger-de degişli bolan ýagdaýında hem nähili derejede degişlidigini Milli Dopinga Garşy Guramasy özüce çözýär. Eger-de Siz şu yaly derejede ýaryşa gatnaşyán bolsaňyz, Milli Dopinga garşy Guramasy Sizi testleşdirer, soňra eger-de Siziň barlaglarynyz položitel (nusgalygyňzda gadagan edilen substansiýanyň tapylmagyna položitel netije diýilýär) bolsa ýa-da dopinga-barlagyň gidişinde goşulmaklygyň synanyşygy bolup geçse ýa-da dopinga garşy başga düzgünleriniň bozulmasy bolup geçse, Kodeks düzgünleri esasynda size çäre görülmegini talap edyär.

3. Eger-de Siz ýaryşlara gatnaşmaýan bolsaňyz, emma sagaldыş we fitnes çärelerine gatnaşyán bolsaňyz, Kodeksyň Size nähili derejede degişlidigini kesgitlemek Milli Dopinga garşy Guramasyň öz garayışy boyunça çözüäge haky bar.

4 BÖLÜM. ➤ ROLLAR WE BORÇLAR

Türgen hökmünde Sizde belli bir rollar we borçlar bar:

Siz ähli “ulanylýan dopinga garşy ýörelgelerini we düzgünlerini” bilmeli we berjaý etmeli.

Siz “kabul edýän zatlarynyz” üçin ýagny, Siziň iýyän ýa-da içýän we organizmiňize düşyän ähli zatlar üçin jogapkärçilik çekyäňiz. Iň esasy düzgün şundan ybaratdyr: Siziň organizmiňize düşen zat üçin Siz jogapkärçiliği çekyärsiňiz. Hukuk tarapyndan muňa “berk jogapkärçilik” diýilýär.

Siz nusgalyk almak üçin elýeterli bolmaly.

Siz lukmanlara Size gadagan edilen substansiýalary ýa-da usullary bermeli däldigi barada maglumat bermäge borçly. Siz şeýle hem, Siziň alýan lukmançılık bejergiňiziň Kodeksi bozmaýandygyna göz ýetirmeklikde hem jogapkärçilik çekyärsiňiz.

Siz dopinga garşy düzgünleriň bozmalary derňew geçirýän dopinga garşy guramalar bilen işleşmeli.

Has doly maglumat üçin 21.2 bölümne serediň.

Türgençiler, terbiyeçiler, menejerler, agentler we beyleki türgeniň işgärler köplenç türgenler üçin görelde bolýalar. Olarda hem belli bir öz içine alýan hukuklary we borçlary bar:

- Olar özlerine ýa-da tayýarlayán türgenlerine degişli bolan dopinga garşy göreş ýörelgelerini we düzgünlərini bilmeli we berjaý etmeli.
- Olar türgenleri testleşdirýän maksatnamasy bilen işleşmeli.
- Olar arassa sportyň filosofiyasyny öñegidişlik maksady bilen tūrgene yetirmeli.
- Olar dopinga garşy düzgün bozmalary derñeýän dopinga garşy guramalar bilen işleşmeli.
- Olar düýpli sebäp bolmazdan gadagan edilen substansiýalary ýa-da usullary ulanmaly dälýa-da eýe bolmaly däl.
- Has doly maglumat üçin 21.2 bölümne serediň.

5 BÖLÜM. ➤ DOPING NÄMÄNI AŇLADÝAR?

Kodeksda Siziň türgen hökmünde dopinga garşy kadalary bozmak diýlip nämä aýdylýandygyny bilmelidigiňiz bellenip geçilýär.

Şolar ýaly düzgün bozma diňe bir položitel nusgalyk däldir.

Kodeksde “derňewiň ýaramsyz netijesi” diýlip atlandyrylyán, düzgün bozma diňe bir položitel nusgalyk däldir.

Meselem, dopinga garşy kadanyň bozulmagy gadagan edilen substansiýanyň ýa-da usulyňulanyl magy hem hasaplanýar.

Şonuň ýaly başga bir dopinga garşy bozulmalar bar. Kodeks olary şu görnüşde aýdyp beryär:

Her hili ybarat bolýan dopinga-barlagda galplashyrma ýa-da galplashyrmagyň synanyşsygy. Meselem, dopinga-barlagynyň kadasyna bilkastlaýyn goşulmaklygy, potensial şaýatyny gorkuzmasy ýa-da keseki serişdäni goşma ýoly bilen nusgasyny wagtlagyň çalşyrmasы. 2.5 bölümni serediň.

Gadagan edilen substansiýaly ýa-da gadagan edilen usulyly bolma. Gadagan edilen substansiýasyny dostuňa ýa-da garyndaşyňa berme maksady bilen satyn almak ýa-da öz ýanyňda saklamak bolanok, lukmançylyk sebäpler boyunça belli bir çäkli hadysalardan başga – meselem, süýji keseli horluk çekýän çağ'a üçin insulinı satyn almasы. 2.6 bölümni serediň.

- Her hili gadagan edilen substansiýany ýa-da gadagan edilen usulyny ýáýra tmasy ýa-da ýáýramasyn a bolan synanyşygy. 2.7 bölümünü serediň.
- Her bir türgene gadagan edilen substansiýany ýa-da gadagan edilen usulyny bellemesi ýa-da bellemesiniň synanyşygy. 2.8 bölümünü serediň.
- Bile gatnaşma. Bu hereketleriň giň meýdançasyny ýáýraýar: kömegi, höweslendirmesi, ýardam etmesi, öjükdirijiligi, ylalaşyga girizmesi, ýaşyrmaklygy ýa-da “bilkastlaýyn bile gatnaşmasynyň başşa bir görnüşi”, “başşa bir adam” tarapyndan dopinga garşy düzgün bozulmasy ýa-da bozulmasynyň synanyşygy şol sanda. 2.9 bölümünü serediň.
- Gadagan edilen hyzmatdaşlyk. 2.10 bölümünü serediň.
- Bolýan ýeri barada takyk maglumat bermesiniň düzgün bozulmasy. 2.4 bölümünü serediň.
- Boyun gaçyrma, ret etme ýa-da barlamalaryň beriş tertibine gelmezligi. 2.3 bölümünü serediň

Siz dopinga garşy düzgünleri bozulmasynyň her dürli ýgtybarly ýollar bilen subut edilip bilinýändigi barada bilmeli. Laboratoriya barlaglaryň netijesi we beýleki subutlar – şol sanda “analitiki däl” adyny alan subutlar. Çäklendi rilmeyän subatlarynyň içine “türgeniň biologik pasportyny” (türgeniň uzak wagtlyň dowamynda biologik parametrleriň barlap öwrenmegi), boyun almagy, şayatlaryň görkezmeleri we beýleki dürli-dürli dokumental subutlar alynyp bilner.

Dopinga garşı düzgünleriň bozulma ýagdaýynda maksadyň ähmiýet i barmy?

Öñ agzalyşy ýaly, Siz Öz bedeniziň içindäki ähli zatlara jogap beryäňiz. Gadagan edilen substansiýany ulanyşy ýa-da onuň barlygy üçin dopinga garşı düzgüniň bozulmasyny anyklamak üçin maksadyny, günäsini, sowuk-salalygy ýa-da düşünjeli ulanyşy görkezmäne hökmän däl.

Meselem, Siziň töwregiňizdäki ýa-da okuw-türgenleşik toplanyşygynда kimdir biri Size substansiýa berdi; ýa-da önumiň söwda markasynda gadagan edilen substansiýa görkezilmändir; ýa-da gadagan edilen substansiýa ýa-da usuly Siziň sport netijeleriniň gowulandyrmasyna täsir etmedik bolsa dopinga garşı düzgüniň bozulmagynyň delili däldir

Eger-de Siz gadagan edilen substansiýany ýa-da usulyny ulanýan ýa-da ulanmaga synanyşyń bolsaňız bu dopingdyr. Ulanmagyň ýa-da ulanmaga synanyşmagyň “üstünligi” ýa-da “şowsuzlygy” hiç hili ähmiyeti ýokdyr. Bu dopingdyr.

Has doly maglumat üçin 2.1 и 2.2 bölümne serediň.

Eger-de Sizde goşundynyň düzümind e näme badygyna sähelce şübhe bar bolsa ony iýmekden yüz döndürmeli.

Biologik aktiw goşmalaryň ulanmasynyň howpy

Birnäçe ýürtlarda biologik aktiw goşmalaryň düzgünleşdirmesi gowşak bolup biler.

Düzümünde gadagan edilen substansiýalar bar bolan goşundylar barada söwda markasynda görkezilmédik berhiz önümleri dükanda ýa-da internet üsti bilen satylýar. Soňky ýyllarda položitel barlamalaryň ep-esli mukdary nädogry markalamasy ýa-da hapalanan goşundylar bilen düşündirilýär.

Meselem, soňky ýyllarda şu ýagdaý sebäli örän köp hadysalar bolup geçdi, şol sanda Olimpiada oýunlarynda, dürli ýürtlardan gelen türgenleriň düzümünde saklaýan gadagan edilen metilgeksanamin (MHA) stimuláitory sebälipoložitel barlamalary tabşyrdylar.

Bu stimulátor hem “dimetilpentilamin” ýa-da DMAA ady bilen belli; hem geraniň kökünüň ekstrakty ýa-da geraniň ýagy ady bilen belli (hatda geraniň ýa-da ösümligiň ýagyndan bolmasada). Bu atlary söwda markasynda görkezilip ýa-da görkezilmän bilner. Emma “dimetilpentilamin” Gadagan edilen Sanawyna girýändigi garamazdan seýrek görkezilyär.

Siz muskul agramyny ösdüryän, dikeltmeklige kömek edyän, kuwwatyny artdyrýan ýa-da agramyň ýitmegine ýardam edyän garyndylardan we bulardan hemmesinden başga-da her dürli goşmalard Siz örän seresap bolmaly. Yalñış markalanan goşundynyň ulanyşynyň ahyrynda položitel nusgalygyň tabşyrylandygy üçin Siz berk jogapkärçilik çekýärsiňiz. İñ gowy maslahat: Eger-de Sizde goşundynyň düzümünde näme badygyna sähelce şübhe bar bolsa ony iýmekden yüz öwürmeli.

“Bolýan ýeriň” düzgüni

Ýaryşdan daşary testleşdirmäniň geçirilmeginde esasy talap türgeniň bolýan ýeri barada maglumatyny bermegidir.

Duýdansyz testleşdirmesi effektiv dopinga garşy maksatnamasynyň esasydyr.

Bolýan ýeriňiz barada maglumat bilen üpjün edilmegi, dopinga garşy göreş guramasyna siziň bolýan ýeriňizi kesgitlemäge mümkünçilik berýär we duýdansyz barlagyň netijesinde dopingda tutulan türgenleriň mukdaryny esesli köpeldýär. Duýdansyz testleşdirmesi effektiv dopinga garşy maksatnamasynyň esasydyr.

“Testleşdirmäniň Registrirliyän Pula” hiç neneň däl girýän birnäçeler türgenler öz bolýan ýeri barada dogry we aktual maglumatyny bermeli.

Eger Size “Testleşdirmäni Registrirliyän Pula” girýändigiňiz barada habar eden bolsalar bu siziň her çäryekde öz bolýan ýeriňiz barada maglumat bermelige borçlydygynyzy aňladýar. Maglumatlar beýanynda Siziň planlaşdırýan hereketleriňiz we haçan Siziň testleşdirmeye geçmeklik üçin elýeterli bolýan gündelik sagat bölegiňiz bolmaly. Öz beren maglumatyny we testleşdirmeye üçin sagatlyk bölegini wagtynda täzelemegi zerur.

Eger-de Siz wagtynda her çäryeklik maglumatyňzy bermedik bolsaňyz, Siz maglumatynyň bermezlige ýol berdiňiz.

Eger-de Siz her günü sagatlyk bölegiňizde görkezilen ýerde bolmasaňyz, Siz testleşdirmäni goýberdigiňiz hasaplanýar.

Sizde degişli Dopinga garşy Guramasynyň öñünde maglumatynyň ähli potensial bermemedigini ýa-da goýberilen testini garşy çykmana hakyňyz bar. Üç goýberilen testleriň sazlaşmasy ýa-da registrirlenen bolýan ýeri barada maglumatynyň bermemedigi – eger-de ol Siz tarapyndan şowly garşy çykmadık bolsa, dopinga garşy düzgüniň bozulmasıassy tassyklanar.

Eger-de Siz sportyň topar görünüşinde ýaryşyán bolsaňyz we testleşdirmäniň registrirliyän pula girýän bolsaňyz, Siz şunuň ýaly sportyň özbaşdak görnüşlerinde çykyş edýän türgenleri öz bolýan ýeri barada maglumatyny berme barada talaplary ýerine yetirmäne borçly.

Sportyň toparlayýyn ýa-da özbaşdak görnüşinde çykyş edýän türgen öz bolýan ýeri barada maglumatynyň beýanyны türgençä, menejere ýa-da başga bir üçünji tarapyna tabşyryp biler; emma iñ soňunda her türgen öz bolýan ýeri barada dogry we doly maglumatynyň beýany barada doly jogapkärçilik çeker.

Toparyň bolýan ýeri barada maglumatyny gatnaşdyryýan toparyň hereket üçin hem dopinga garşı guramasyna tabşyryp biler. Testleşdirmäniň we Derñewleriň Halkara Standarty serediň, 4.8.2. bölümgi.

Dopinga garşı guramalar testleşdirmäniň registrirliýän pula girmeýän belli bir türgenlerden öz bolýan ýeri barada dolydan azrak maglumatyň bermegini sorap biler. Eger-de Siz bular ýaly türgen bolsaňyz: bolýan ýeri baradaky maglumatynyň düzgün e laýyklykda bermedigi sebapli dopinga garşı düzgüniň bozulmasy hasap edilmeýär, emma siziň dopinga garşı guramasynyň bellenilen netijeleriň sebäbi bolup biler.

“Gadagan edilen hyzmatdaşlyk” bolanda näme bolýa?

Türgenleriň kwalifikasiýadan mahrum edilen türgençiler ýa-da sport netijeleri ýokarlandyrýan serişdeleri üpjün edýänligi sebäpli jenayat kanunlarynyň ýygyndysy esasynda jogapkärçilige çekilen başga bir fiziki şahslar bilen işleşmegi dowam eden ýagdaýlary hem bolup geçdi.

Bular ýaly “türgene goldaw beriji” -ler bilen hyzmatdaşlyk etmezligiňiz barada öňden duýduryş alandygyňza garamazdan Siz şular ýaly hyzmatdaşlygy dowam etdirseňiz onda bu hyzmatdaşlygyň 2015-nji ýylyň başynda güýje girjek Dopinga Garşı Göreş Kodeksy esasynda düzgünleriň bozulmasy hasaplanýar.

DOLULYKLAR:

Siz Jenayat işi boýunça ýa-da doping boýunça dopinga garşı kadalary bozandygy, edep sülçüligininiň netijesinde günäkar hasap edilendigi sebäpli çykarylan türgeniň türgenleşdirijileri, instruktorlary, lukmanlary we beýleki işgärleri bilen iş salyşmaly däl.

Gadagan edilen kärdeşligiň mysaly türgenleşik, strategiya, tehnika, iýmetleniş we lukmançylık ugurlary boýunça maslahatlaryny almaklykdyr; bejergini almaklyk, bejeriş geçirilmeklik ýa-da derman hatlaryny almaklyk; ýa-da türgeniň işgärlерine wekil ýa-da agent görniüşinde hereket etmekligi rugsat bermeklidir. Gadagan edilen kärdeşlige öwezinı dolmak formasyny öz içine almaklyk hökmany ýagday däldir. Şu görkezme işewürlük ýa-da sport bilen bagly bolmadyk aragatnaşyk ýagdaylarynda ulanylmaýar. Meselem, ene-atalar bilen çaganyň ýa-da aýalynyň we adamsynyň aragatnaşygydyr.

Doly maglumat üçin 2.10 bölümine serediň.

6 BÖLÜM. ➤ GADAGAN EDILEN SANAW

Haýsy substansiýalar we usullar gadagan hasaplanlyýar?

Gadagan edilen substansiýalaryň we usullaryň BDGG sanawy bar. BDGG azyndan ýylda bir gezek Gadagan edilen Sanawy täzeleyär. Täzelenen Sanaw kadalara görä her ýylyň 1-nji ýanwaryndan güýje girýär we BDGG saýtynda birnäçe aý öňünden elýeterli bolýar.

Siz Gadagan edilen Sanawa haýsy substansiýalaryň we usullaryň girýändigini bilmeli.

Sanaw substansiýalara bölünendir:

1. hemişelik gadagan edilen,

2. diňe ýaryş döwründe gadagan edilen (sportuňher görnüşi üçin aýratyn bellenilýär, ýöne kadalara görä ýaryşdan 24-sagat öň).

Hemışelik gadagan edilen substansiýalara (ýöne munuň bilen çäklenmeyär): anabolikler, gormonlar, EPO, beta-2, agonistler, gizleýji agentler we diuretikler degişlidir.

Ýaryş döwründe gadagan edilen substansiýalara (ýöne munuň bilen çäklenmeyär): stimulyatorlar, marihuana, neşe we glýukokortikosteroidler degişlidir.

Şeýle hem islendik wagtda gadagan edilenlerr: gan geçirmek ýa-da hilegärlilik, belli bir ýagdaýlarda içki sanjymlar ýaly usullar.

Hemışelik gadagan edilen substansiýalar bilen diňe ýaryş döwründe gadagan edilen substansiýalaryň arasyndaky tapawut nämeden ybarat?

Hemışelik gadagan edilen substansiýalar – türgenleşik we ýaryş döwrünü öz içine almak bilen bütin ýylyň dowamynда gadagan edilen substansiýalardyr. Meselem, sportuň gowy netijelilige dowamly täsir edyän, türgenleşik wagtynda ulanylýan anaboliki steroidler ýa-da doping peýdalananandygyny gizlemek üçin ulanylýan gizleýji agentler.

Olardan tapawutlylykda diňe ýaryş döwründe gadagan edilen substansiýalar ýaryşdan daşary döwründe ulanylسا, eger-de Siziň organizmiň izde ýaryş barlagy geçirilende şol substansiýanyň galyndylary tapylmadyk bolsa, onda ol dopinga garşıy kadalarynyň bozulmagy diýlip hasaplanmaýar.

Has düşünikli bolar ýaly: käbir substansiýalar Siziň organizmiňizde uzak wagtyň dowamynda galyp biler. Eger-de Siziň ýaryş doping nusgalgyyňyzda ýaryşdan daşary döwürde peýdalanylan substansiýalar ýüze çykarylса (Size gadagan edilen wagtynda peýdalanylan), onda Siz dopinga garşıy kadalaryň bozulandygy sebäpli aýyplanarsyňyz.

Gadagan edilen substansiýalar adaty dermanlarda duş gelip bilermi?

Hawa. Adaty dermanlarda, şol sanda agyry aýyryjy we sowuklama ýa-da grippa garşıy dermanlarda gadagan edilen substansiýalar duş gelip biler.

Giňişleyin maglumat üçin Siziň Halkara Federasiýa ýa-da Milli Dopinga garşıy Guramaňyz tarapyndan berilýän başga çeşmelere serediň.

7 BÖLÜM. ➤ BEJERİŞDE ULANMAKLYGA RUGSATNAMA

Doping garşı göreşiň esasy maksatlynyň biri Siziň saglygyňyzy goramak bolup durýar.

Saglyk ýagdaýy ſyz boýunça Size gadagan edilen substansiýalary ulanmak ýa-da gadagan edilen usullary peýdalanmak zerurlygy ýüze çykyp biler. Siz ony Kodekse laýyklykda amala aşyrıp bilersiňiz. Gadagan edilen substansiýalary bejerişde ulanmaklyga rugsatnama almaklyk esasy hereket bolup bolup durýandy.

Şol rugsatnamany almak üçin türgen birnaçe talaplary berjaý etmelidir: gadagan edilen substansiýanyň (ýa-da usulyň) ulanylmaýy Siziň saglygyňyz üçin zerur we sagaldyşdan soň Siziň sport netijäňiziň gowlanmagyna täsir etmeli däl; bejerişde gadagan edilen substansiýalaryň ýa-da usullaryň ulanylmaýyndan başga ýoly bolmadık halatynda.

Halkara we milli derejeli türgenler kadalaryň başga bir wajyp taraplaryny bilmeli: gaýry goýulmasız kömek berilen ýa-da kadadan çykma ýagdaýlarynda gadagan edilen substansiýalary bejerişde ulanmaklyga rugsatnama bermegine sorama haty yzky sene bilen däl-de öňünden mälim etmeli. Bejerişde Ulanmaklyk boýunça Halkara Ülňüsiniň 4.3 bölümne serediň.

Milli derejeli türgen üçin rugsatnamanyň berimegini Milli Dopinga Garşı Guramasy amala aşyrýar.

Halkara derejeli türgenler üçin Bejerişde Ulanmaklyga rugsatnama hatlary Halkara Federasiýa tarapyndan guralýar. Olimpiýa oýunlaryny ýa-da beýleki uly halkara ýaryşlary gurnaýjylar hem aýratyn rugsatnamalary berip bilerler. 4.4 bölümne serediň.

Siz öz Halkara Federasiýaňyzda ýa-da Milli Dopinga garşı Guramaňyzda täze sorama hatyny haçan bermelidigiňizi ýa-da öňki berilen soramanyny kabul edip biljekdiklerini soramaly. Siziň Milli Dopinga garşı Guramaňyz şu prosesiň dowamynda kömek etmelidir.

Hiç haçan ýerli edaralardan alınan rugsatnama öz-özünden halkara derejesinde adaty bolşy ýaly kabul edilip bilner diýip pikir etmäň. Eger-de Siziň sähelče bolsa-da şübhäňiz bar bolsa, onda öz Halkara Federasiýaňyz ýa-da uly sport çäreleri Gurnaýjylaryňyz bilen maslahatlaşyp bilersiňiz.

Gadagan edilen serişdeleri Bejerişde Ulanmaklyk boýunça has giňişleyín maglumat Halkara Ülňüsiniň Goşundysynda görkezilýär.

8 BÖLÜM. ➤ BARLAG, YYGNAW WE BARLAGLARYŇ DERÑEWI

Haçan-da doping-gözegçiligiň ygtyýarlandyrylan ofisi Sizden barlag tabşyrmagyňzy haýyş etse, onda Siz ony hökman ýerine ýetirmeli.

Türgenlere garaşly bolan her bir dopinga garşy gurama dopinga garşy maksady bilen barlaglaryňderñewini geçirmek üçin türgenlerden ganyňwe/ýada peşewiňnusgawlygyny almaga hukuklydyr.

Kim garaşly (değişli) bolup biler?

Milli dopinga garşy gurama türgenler bilen bilelikde şu aşakdakylar hem garaşly (değişli):

1. raýatlar, rezidentler, ygtyýarnamalaryň eyeleri ýa-da sport edaralaryň agzalary;
2. şol dopinga garşy edaranyňýurdunda ýerleşyän şahs;
3. Halkara Federasiýanyň kadalary oňa has ýáýbaňlaşdyrylan ygtyýarlyklar berilen ýagdaýynda

Halkara Federasiýa olaryň kadalarynyň astyna düşyän türgenlere garaşly (değişli):

1. şol sanda belli bir halkara çärelere gatnaşyän türgenler
2. su halkara federasiýanyň agzası ýa-da ygtyýarnamanyň eyesi bolan türgenler (ýa-da onuňgöni ýa-da göni dälazalary).

Uly sport çäreleri gurnajyjylar adatça olaryň sport dabarasyna gatnaşyän türgenlere garaşly (değişli) bolup durýarlar.

BDGG barlagy gurnamaga gatnaşmaýar, ýöne türgenleri barlagdan geçirmäge haklydyr. BDGG tarapyndan barlag gurnalan ýagdaýyn BDGG bu ygtyýarlyklary beýleki dopinga garşy guramalara ynanýarlar.

Barlag tabşyrmagyň bellenilen tertibi bar. Şu prosedura barada has köpräk bilmek üçin ýa-da şol proseduranyň dowamyndaky öz hukuklaryňzy bilmek isleseňiz 1-nji Goşundy serediň.

Türgeniň nusgalygynda gadagan edilen substansiýalar bilen bagly düzgün bozulmany ýüze çykarmak maksady bilen nusgalygyň üstünde geçirilýän derňewini diňe BDGG tarapyndan tassyklanan ýa-da başgaça aýdylanda makullanan barlaghanalar geçirip bilyär. 2-nji Goşundy, nusgalygyň derňewi bilen bagly maglumat bilemek isleseňiz B, eger-de derňewiň netijesi ýaramaz netije bolup gelse, onda A.

Nusgalyklar näçe wagt saklanýar?

Nusgalyklar doňdurylyp, 10 ýylyň dowamynda saklanýar we täzeden barlanýar. Tehnologýalar örän çalt ösyär. Häzirki döwürde ýüze çykarylyp bolmaýan gadagan edilen substansiýalar we usullar geljekde ýüze çykarylyp bilner. Siz doping ullanmak netijesine gelseňiz, şol saklanýan nusgalyklar mundan beyläk hem barlaglardan geçirilip bilner, bu bolsa Siziň üçin ýa-da Siziň tanyşalryňyz üçin saklayýy faktor bolup hyzmat eder diýen mümkünçilik bar diýip hasaplanýar.

Haçan-da nusgalyklaryň dopinga garşı maksatlar üçin ulanylmasyt togtadylanda olar adyny görkezmezden hili dolandyrmak ýa-da doping-gözegçilik teswirnamasynda Siziň ýazuw razylygyňyz arkaly ylmy barlaglary geçirmek maksatlarynda ulanylyp bilner ýa-da ýok edilip bilner.

Sportdan gidilen soň, sporta gaýdyp gelmek

Eger-de Siz Halkara Federasiýasynyň ýa-da Milli Dopinga garşı Guramasynda barlag hasaba alyşında duran wagtyňyz sportdan gitmek barada çözgüt kabul eden bolsaňyz, onda Siz 6 aý öňünden özüňiziň ýaryşlara gatnaşmaga höwesiňiziň bardygy hakynda ýazmaça habarnama bermeli. Şol 6 aýyň dowamynda Sizi gaýtadan ýaryşlara gatnaşmaga goýberýänçeler Siz dopinga garşı kadalaryny berjaý etmeli we islendik wagt barlag üçin elýeterli bolmaly.

Eger-de şu berk kadalaryň ulanylmagy “açyk adalatsyz” bolsa, onda BDGG kadadan çykma görünüşini ulanyp biler. 5.7. bölümne serediň.

AADU näme?

AADU (Antidoping Administratiwlemek we Dolandyrmak Ulgamy) – maglumat bazasyny dolandyrmak üçin howpsuz onlaýn ulgamy bolup durýar. AADU derňewleriň netijeleriniň maglumatlaryny, bejeriše ulanmaga rugsatnamalary we dopinga garşy kadalaryň bozulandygy hakyndaky maglumaty öz içine alýar. AADU degişli edaralaryň arasyndaky maglumat çalşygy aňsatlaşdyryar we onuň täsirliligine, netijeliligine we aýdyňlylygyna gönükdirilendir.

Köpsanly Halkara Federasiýalar we Milli Dopinga garşy Guramalar AADU-ny türgeniň ýerleşyän ýeri, bejeriše ulanylmagy we barlaglaryň netijileri baradaky esasy maglumat bazasy hökmünde ulanyarlar. AADU Siziň işleriňizi ýeňilleşdirmek maksady bilen dörelidildi.

AADU-da Siziňöz şahsy birikdirmäňiz bar. Halkara Federasiýalar we Milli Dopinga garşy Guramalary AADU Siziň şahsy birikdirmäňiziň bolmagyna üçin jogapkärdirler. Dopinga garşy Guramanyň işgärleriniň çäklendirilen sanynda Siziň maglumatlarynyza birikdirmesi bar. AADU köpbasgańcakly giriş ulgamy bolup, maglumat bazasynyň howpsuzlygyny we gizlinligini üpjün edýär.

9 BÖLÜM. ➤ DOPINGA GARŞY DÜZGÜNLERİ BOZULYŞNYŇ NETİJESİ

Dopinga garşy düzgünleriniň bozulmagynyň netijesinde jerime salynmagy, netijeleriň aýrylmagy (annulirlenilmegi) hem-de Siziň bozmagyňyz hakynda ýazýylar, şeýle hem maliye jerimeleri hem bolup biler.

NETİJELERIŇ YÁTYRYLMAGY(ANNULIRLENILMEGI)

Sportuň aýry-aýry görnüşlerinde ýaryşlar (meselem, aýry-aýry matçlar ýa-da gonkalar) bilen baglanyşykly dopinga garşy düzgünleriň bozulmagy ýaryşyň maglumat netijeleriniň awtomatiki ýagdaýda ýatyrylmagyna getirýär. 9 bölümne serediň.

Ýatyrylmak nämäni aňladýar?

Bu netijeleriň, medallaryň, utuşlaryň we ýeňiš pullaryň ýitirilmegini aňladýar. Şol çäräniň dowamynda Siziň beýleki ýaryşlar boýunça netijeleriňiz hem ýatyrylyar – meselem Olimpiýa oýunlarynda. 10.10 bölümne serediň.

Adaty bolşy ýaly eger-de “adalaþ başga zat talap etmesé”, netijeler yzky sene bilen ýatyrylyar –dopinga garşy düzgünler bozulan senesinden başlap (meselem, barlag alnan senesinden başlap) wagtlayýanca aýrylan ýa-da çykarylan döwrüne çenli dowam edýär. 10.8. bölümne serediň

ÇYKAR YLYŞ (DISKWALIFIKASIÝA)

Çykarylyş – bu Siziň Halkara Federasiýasynyň, onuň Milli Federasiýa-synyň agzalarynyň we olaryň agzasy bolup durýan klublarynyň hiç hili ýaryşlarynda ýa-da başga sport işine gatnaşyp bilmeýändigiňizi aňladýar.

Bu bolsa toparyň ýa-da klubyň bilen türgenleşikleri geçirmezlikligi ýa-da toparyň ýa-da klubyň bilen baglanyşykly sport enjamlaryny ulanyp bilmazlikligi öz içine alýar.

Şeýle hem, Siz Kodekse gol çeken taraplaryň (Halkara Olimpiýa Komiteti, Halkara Paraolimpiýa Komiteti, Milli Olimpiýa Komiteti) ýa-da olaryň tabynlygyndaky edaralaryň emele getirýän we gurnaýan ýaryşlarynda gatnaşyp bileňzok.

Mundan başga-da döwlet edarasy tarapyndan maliyelesdirilýän işewür liga ýa-da halkara ýa-da milli sport çäreleri gurnajýylar tarapyndan gurnalýan halkara ýa-da milli ýaryşlarda, ýokary ýa-da milli derejeli sport çärelerine gatnaşyp bileňzok. 10.12.1. bölümne serediň.

Çykaryly ş döwri näçe wagt hereket edýär?

Bütindünýäde esasanam, türgenleriň arasynda aldawçy hereket edýän şahs 4 ýyl möhleti bilen oýundan çykarylyşa sezewar etmeli diýen bir umumy ylalaşyga (konsensusa) gelindi.

Çykaryly ş möhleti hemiše 4 ýyl bolýamy?

Ýok.

Dopinga garşy düzgünleriň bozulmagy çykarylyşa getirmän bilermi?

Eger-de türgen özünüň günäkärsizligini subut edip bilse, hawa.

Şeýle-de käbir aýratyn ýagdaýlarda ýagny, türgeniň günälilik derejesi pes bolan ýagdaýynda ýörte substansiýalar sebäpli diňe duýduryş berilip bilner. Edil şolar ýaly ýörelge hapalanan önumlere hem degişli edilýär – adatça biologiki işjeň goşundylar – käbir önumlerde gadagan edilen substansiýalar bar ýöne olar barada etiketkasyna görkezilmeyär ýa-da olar barada maglumatlary internetde tapyp bolýar.

Oýundan çykarylyş döwri haýsy faktorlardan bagly bolup durýar?

Peýdalanylan gadagan substansiýanyň ýa-da usulyň bozulma görnüşinden, türgeniň özünü alyp baryşy we türgeniň günälilik derejesinden bagly bolup durýar.

ŞUKADALAR BIRI-BIRLERIBILENNÄDIPSAZLAŞÝARLAR?

Gadagan edilen substansiýalaryň ulanylmaýy ýa-da bolmagy bilen baglanyşykly bozulmalaryň esasy kadalary şular bolup durýar:

Eger-de Siz substansiýa degişli bolmadyk ýol arkaly aldajak bolan bolsaňyz onda çykarylyş möhleti – 4 ýyl.

Başga ýagdayda 2 ýyl – eger-de Siz özüňiziň günäkärligiňiziň az derejeli-digini subut edip bilseňiz, onda munuň netijesinde çykarylyş möhleti bir ýyla çenli düşürilip bilner (şeýle ýagdayda çykarylyşyň minimum möhleti – bir ýyl).

Eger-de düzgün bozulma aýratyn substansiá ýa-da hapalanan öniüm bilen baglanyşykly bolsa, we Siz özüňüzüň günäkärligiňiziň pes derejelidigini subut edip bilseňiz, onda çykarylyş möhleti 2 ýyldan duýduryşa čenli goýulyp bilner (günäkärlilik derejesine baglylykda).

Dopinga garşı beýleki kadalaryň bozulmagy bilen baglanyşykly çykarylyş barada bilemk üçin 10.3. bölümne serediň.

Kärdeşlik we “ymyklý kömek”

Öz ýalňyşlyklaryny boýun alýan we beýleki bozulmalary aýdyňlaşdyryan Türgenleriňwe beýleki Şahslaryň Kärdeşligi arassa sport üçin wajypdyr.

Munuňaýratyn ýagdaýygyny Kodeks hem makullaýar.

Eger-de Dopinga garşı guramasından bozulma habarnamasyny almazyndan öň türgen dopinga garşı düzgünleri bozandygyny meýletin boýnuna alsa, çykarylyş möhleti gysgaldylyp bilner (beýleki ýagdaýlaryň möhletlerinde göz öňünde tutlanyň ýarysyndan köp bolmaly däl) we şunuň bilen bilelikde şol boýnuna alma bozulmanyň ýeke-täk şayady – ýagny, ol öz islegi boýunça günäkärliliginiböýnuna alýar.

Eger-de türgen dopinga garşı gurama, polisiýa ýa-da hukuk goraýyış edaralaryna ýa-da işewür tertip edarasyna “ymyklý kömek” berse we şunuň netijesinde başga şahsyň gatnaşmagynda dopinga garşı bozulmalar hakynda iş açsalar (ýa-da ony amala aşyrmak mümkünçiliginı görýän bolsa), onda çykarylyş möhleti ymyklý gysgaldylyp bilner.

“Ymyklý kömek” diýip nämä aýdylýar? Başga şahs bilen şol sanda Özüňiz hem dopinga garşı düzgünleri bozulmagy hakyndaky bilyän zatlaryňzy ýazmaça üstüni açmak diýmegi aňladýar. Şeýle hem bu hökümét bilen kärdeşlik diýip hasap edilýär we zerur bolan wagtynda diňleýişlerde hem görkezmeler bermekdir.

Has jikme-jik maglumat almak üçin 10.6.1. we 10.6.2. bölümlerine serediň.

ÇYKARYLYŞA DEGIŞLI KÄBIR HEREKETLERİŇ YZYGIDERLILIGI

Eger-de Siz dopinga garşı düzgünleri bozandygyňyz boýunça günäkärlenýän bolsaňyz, Size wagtlayýn aýrylma goýulyp bilner ýa-da Siz wagtlayýn aýrylmagy meýletin kabul edip bilersiňiz – ýagny, günäkärligiňizi jedelleşmek hukugyndan ýüz öwürip bilersiňiz.

Çykarylyş möhletiniň başlanylышы:

1. Wagtlayýn aýrylma ýa-da jerime goýulma ýa-da jedelli ýagdaýlaryň ýüze çykan senesinden, diňleýişde çözgüt çykarylan senesinden

2. Eger-de Siz çykarylyş möhletinde bolsaňyz,

Siz dopinga garşy bilim programmalaryna gatnaşyp bilyärsiňiz.

Siziňçykarylyş möhletiňiziňsoňky

1. 2 aylarynda ýa-da goýulan çykarylyş möhletiniň soňky çärýeginde toparyňzyň türgenleşik işine ýa-da klubyň otagalarynyň ulanylyşyna gaýdyp gelip bilersiňiz.

2. 10.12.2. bölümne serediň.

Bellik: käbir ýagdaýlar wagtlaiýyn aýrylma hökmany bolup durýar, 7.9.1. bölümne serediň.

MALIÝE NETİJELERİ

Kodeks dopinga garşy düzgünleriň bozulmagy üçin jerimeleri göz öňünde tutmaýar. Yöne bu ýagdaý dopinga garşy guramalara özleriniň kadalaryna laýyklykda jerime bellemäge päsgeľberip bilmez.

Maliye jerimeleri hiç haçan çykarylyş möhletini üýtgedip ýa-da gysgaldyp bilmeýärler.

Gurplı türgenler öz çykarylyş möhletini töläpbilmeyärler.

Has jikme-jik maglumat üçin 14.3.2. bölümne serediň.

HÖKMANLYK JEMGYÝETE MÄLIM EDILME

Eger-de Siziň dopinga garşy düzgünleri bozandygyňyz ýüze çykarylsa, onda bu fakt aýan ediler. Munuň esasy pikiri bu Siziň üçin dopingden saklayýy faktor bolup biler.

Kämillik ýaşyna ýetmedik türgenlerden başga ýagdaýlarda Dopinga garşy Gurama türgeniňadyны, dopinga garşy düzgün bozulmasynyň görünüşini we 20 günden gijä galman dopinga garşy düzgünleriniň bozulma faktorynyň ýüze çykarylmagyň netijesini çap etmeli.

Eger-de dopinga garşy düzgünleriň bozulandygy tassyklanylmasa, onda bozulma hakynda diňe türgeniň razylygy bilen mälim edilip bilner. 14.3.2. bölümne serediň.

SPORTUŇ TOPARLAÝYN GÖRNÜŞLERİ

Eger-de Siz sportuň toparlaýyn görünüşinde çykyş edip, dopingiň üstünde tutulsaňyz, onda Size Kodeksiňähli căreleri ulanylýar. Mundan başga-da Siziň toparyňyz üçin ýaramaz netijeler bolup biler. Siziň toparyňyz üçin ulanylýan jerime Siziň toparyňyzyň gatnaşyń sport căreňiziň gurnajýylary tarapyndan belleniler. 11. bölümine serediň.

GEÇMI Ş MÖHLETİ

Dopinga garşı düzgünleriň bozulmagy bilen baglanyşykly proseduralar dopinga garşı düzgünleriniň çaklama bilen amala aşyrylan senesinden, 10 ýylyň dowamynda başlanyp bilner.

GARŞYLYGYŇ (APELÝASIÝANYŇ) DIŇLENMESI

Gürrüňsiz ähli türgenleriň edaralaryň öňünde adalatlı diňlemäni geçirmäge hukuklary bar. Olaryň şeýle hem öz işleri boýunça wagtynda diňleýiş geçirilmegini talap etmäge hukuklary bar.

Eger-de Siziň işiňiz halkara căre bilen baglanyşykly bolsa ýa-da Siz halkara derejeli türgen bolsaňyz, Onda Siz we beýleki Dopinga garşı Guramalar çykarylan netije boýunça garşylygy (apelýasiýany) diňe Sport Arbitraž kazyýetine berip bilýärler. Mundan başga ýagdaýlarda çözgüt garaşsyz we gzyzyklamasız milli edaralarda arzalanyp bilner. 13. bölümine serediň.

10 BÖLÜM. ➤ GELJEGE YZA

Kodeksiň Neşiri 2015 ýütgे şmeleri girizyär.

Kodeks şeýle hem bütün dünýäniň türgenlerine täze mümkünçilik berýär – we arassa türgenleri goldamak bilen türgenleriň köpcülígine arassa sportuň peýdasyna saýlaw etmäge ýardam edýär.

Siziň ýurduňyza ýa-da sport görnüşiňize degişli goşmaça maglumaty bilmek üçin öz sport federsiyaňyz ýa-da milli dopinga garşı guramalarynyz bilen harbarlaşyp bilersiňiz.

Bilim we Maglumat Programmalar barada has köp bilmek üçin BDGG web-saýtyna giriň.

Goşundy

1-nji GOŞUNDY DOPING GÖZEGÇILIK PROSEDURASY

DOPING GÖZEGÇILIK PROSEDURASYNYŇ 11 ÄDİMİ

Şu goşundy peşew nusgalygyny almak prosedurasyny beýan etmek üçin niyetlenen.

Kämillik ýaşyna ýetmedik we çäklendirilen ukyplı türgenler üçin sähel üýtgeşmeleriň bardygyna üns bermegiňizi Sizden haýış edýäris. Siz şol üýtgeşmeler bilen şu goşundynyňahyrynda tanyşyp bilersiňiz.

Has jikme-jik maglumat BDGG saýtynda, Milli Dopinga garşı Guramasynda we halkara federasiýasynda elýeterlidir.

Ilki bilen belläp geçmeli zat: nusgawlygyň bitewiligi esasy faktor bolup durýandyr. Eger-de nusgawlygyň bitewiligi eldegrilmesiz galan bolsa, onda bu proseduranyň netijeleriniň hakyky däldiyip hasalanylmaǵyna eltmez.

1. TÜRGENLERİŇ SAÝLANYP ALYNMAGY

Siz doping-gözegçilikini geçmek üçin islendik wagtda we islendik ýerde saýlanyp bilersiňiz.

2. HABARNAMA

Doping-gözegçiliginiň inspektory (mundan beýlak DGI) ýa-da şaperon Siziň doping gözegçiliği üçin saýlanyp alnandygyňyz barada habar berer. DGI ýa-da şaperon Sizi Siziň hukuklaryňyz we borçlaryňyz hakynda maglumatlaşdırır. Siz proseduranyň dowamynda wekiliňiziň bolmagyny soramagyňza hukugyňyz bar.

Siziň doping gözegçilik üçin saýlanyp alnandygyňzy tassyklaýan görnüşe gol çekmegiňizi haýış ederler.

3. DOPING-GÖZEGÇILIK STANSIÝASYNA BARMAKLYGYŇYZ

Siz haýallanman doping-gözegçilik bölümne gelmeli.

DGI ýa-da şaperon Size press-konferensiýa ýa-da türgenleşik tamamlanýança doping gözegçilik bölümne gelmelidigiňizi süýşürmäge rugsat berip biler.

Ýöne Size doping gözegçiliginden hökmany ýagdayda geçmelidigini habar berilen wagtyndan başlap, DGI ýa-da şaperon Sizi prosedura tamamlanýança ähli ýerde ugrukdyrar.

4. GÖWRÜMIŇ SAÝLANMASY

Size barlag ýygnawy üçin göwrümi özüňize saýlamaga mümkünçilik beriler. Siz bir göwrümi saýlap bilersiňiz. Siz enjamyň şikeslenmedigine we ýasama däldigine göz ýetirmeli. Siz ähli wagt öz göwrümiňizi gözüňiziň astynda saklamaly.

5. BARLAWLYGYŇ BERILMESI

Barlag berilende Siziň ýanyňyzda Siz bilen bir jynsly DGI ýa-da şaperona hajathana otagynda ýerleşmägerugsat berilýär.

Sizden eliňizi ýuwmagyňzy haýyş ederler.

Mundan soň Sizden DGI ýa-da şaperon päsgeľçiliksiz Siziň peşew beriş prosesiňizi görüp biler ýaly eşigiňizi ýokary galdyrmagyňzy ýa-da aşak düşürmegiňizi haýyş ederler.

6. PEŞEWIŇ MÖÇBERI

DGI Siziň ýanyňyzda minimum zerur peşewiň möçberini tabşyrandygyň yza gözýetirmeli: 90 ml. Eger-de Siz birinji gezekden 90 ml. berip bilmedik bolsaňyz, Sizden zerur möçberine ýetýänçä bermegiňizi haýyş ederler.

7. BARLAWLYGYŇ BÖLÜNMESİ

Size nusgawlygy saklamak we geçirmek üçin hödürleñen toplumlaryňbirini saýlamaga mümkünçilik bererler. Bir toplumy saýlaň. Siz toplumyň şikselenmedigine we ýasama däldigine göz ýetirmeli. Gaby 9kontakteýneri) açyň. Nusgawlygyň gutusyndaky (flakonyndaky) belginiň gapdaky we gapdaky belgiler bilen gabat gelýändigine göz ýetiriň.

Indi Siz nusgawlygy bölmeli, minimum 30 ml. B göwrüme we peşewiň galan möçberini bolsa A göwrümine guýmaly.

Sizden göwrümiň köp bolmadyk möçberde peşew galdyrmagyňzy haýyş ederler, sebäbi DGI Siziňpeşewiňiziňdykyzlygyny ölçemeli.

Eger-de Size kömek gerek bolmasa, onda peşewi özüňiz guýuň. Eger-de Size kömek gerek bolsa, onda Siziňwekiliňiziňýa-da DGI Siziňýeriňize peşew guýmagyna razylyk bermeli.

8. BARLAGLARYŇ GAPLANMAGY

Mundan soň A we B gutularyny gaplaň. Siz (ýa-da Siziň wekiliňiz) we DGI gutularyňtalabalaýyk gaplamagyny göz ýetirmeli.

9. PEŞEWIŇ DYKYZLYGYNÝŇ ÖLÇENMESI

DGI peşewiň dykyzlygyny ölçemeli. Eger-de onuň dykyzlygy ülňülere laýyk gelmeyän bolsa, onda Siz başga barlag tabsyrmaly bolarsyňyz.

10. DOPING GÖZEGQLIK TESWIRNAMASYNYŇ DOLDURYLMAGY

Teswirnamada Siz soňky döwür peýdalanan – ýazgylý we ýazgysyz – ýa-da iýmit goşundylý ähli derman serişdelerini görkezmeli.

Şeýle hem Siz teswirnamada doping gözegçilik prosedurasyna degişli ähli bellikleriňizi (arzalaryňzy) görkezip bilersiňiz.

Olar Siziň nusgawlygyňzyň doping gözegçilik derňew maksady üçin ulanylыш tamamlanan soň, ony atsyz (anonim) görnüşli ylmy gözegçiliklerde ulanylmagyna razylygyňzy sorarlar. Siz “ýok” ýa-da “hawa” diýip jogap berip bilersiňiz.

Teswirnamany öränünsli, esasanam, nusgawlygyňbelgisini barlaň.

Şeýle hem barlaghana üçin teswirnamanyň göçürmesinde Siz hakynda hiç hili maglumat bolmazlygyny barlaň.

Sizden teswirnama gol çekmegiňizi haýyş ederler.

Prosedura tamamlanan soň, Siz Öz doping gözegçilik teswirnamaňzyň göçürmesini alarsyňyz.

11. BARLAGHANA DERÑEWINIŇ PROSEDURASY

Siziňnusgawlyklaryňyz howpsuz usully geçirim üçin gaplanan.

Siziňbarlaglaryňyz BDGG tarapyndan makullanan barlaghana ugradylýar. Siziň barlaglaryňzyň öwrenilýän döwründe şu Barlaghana gorag zynjyryny berjaý etmek bilen Halkara ülňülerine görä hereket edýär.

SiziňA nusgawlygyňzyňderňewi geçirilýär.

SiziňB nusgawlygyňyz howpsuzlykda saklanýar. Ol A nusgalygyňýaramaz derňew netijesini tassyklamak üçin ulanylyp bilner.

Gan nusgawlygy babatynda näme?

Peşewiň nusgawlygyny tabşyrma prosedurasynyň şertleri bilen gan nusgawlygyny tabşyrmagyň şertleti deňdir. Onda hem degişli habarnama, şahsy anyklanylmagy, ugrukdyma we şol prosedura degişli düşündirişler berjayedilýär.

Kämillik ýaşyna ýetmedik we çäklendirilen fiziki mümkiçlikleri bolan türgenler üçin nähili aýratynlyklar bar?

HABARNAMA

Eger-de Siz kämillik ýaşyna ýetmedik we çäklendirilen fiziki mümkiçlikli türgen bolsaňyz, onda Size doping gözegçiligi üçin saýlanyp alnandygyňyz barada habar berilýär şeýle hem bu barada üçünji tarapa habar berip bilner.

A NUSGAWLYGYŇ BERILMESI

Kämillik ýaşyna ýetmedik we çäklendirilen fiziki mümkiçlikli türgenler prosedurada öz wekiller bilen bilelikde bolup bilerler. Ýöne şol wekile barlag tabşyrylanda bolmaga rugsat berilmeýär.

Näme üçin?

Munuň maksady DGI päsgelçiliksiz barlag peşewiniň tabşyrylyş prosesine gözegçilik etmekligini üpjün etmek bolup durýar.

Eger-de Siz wekiliňiziň bolmagynda yüz öwüren bolsaňyz, onda Siziň Dopinga garşıy Guramaňyz ýa-da DGI üçünji tarapyň bolmagyny haýış edip biler.

Eger-de Siziň hereketiňiz ýa-da motorikaňyz çäklendirilen bolsa, türgeniň wekiliniň ýa-da DGI Size doping-gözegçilik enjamý bilen işleşmekde, barlaglary bölmekde ýa-da kagylaryň resmileşdrmesini gutarmakda kömek sorap bilersiňiz.

Eger-de Siziň kordinasiýaňyz ymykly ýok bolsa, onda Siz barlag tabşyrmak üçin uly göwrümi ulanyp bilersiňiz.

Eger-de Siz gözbozulmasında kösenýän bolsaňyz, onda türgeniň wekiline Sizi proseduranyň dowamynnda şol sanda hajathana otagynda hem ugrukdymak rugsat berilýär. Ýöne wekile peşew tabşyrylan wagtynda bolmaly däl.

Türgeniň wekili ýa-da DGI Size doping gözegçilik teswiramasyny okap berer we Siz öz wekiliňizi teswirnama Siziň adyňyzdan gol çekmegini haýış edip bilersiňiz.

Eger-de Siz rezin drenaž ýa-da hemiše kateter ulanyan bolsaňyz, onda täze peşew almak üçin Siz peşew kabul edijini çykaryp, ony şeýle görnüşde dökmeli.

Eger-de Siz Siz kateteri özüňiz goýup bilyän bolsaňyz, onda Siz ony peşew almak üçin ulanyp bilersiňiz. Şu kateter açylmak gözegçiligi bilen üpjün edilen bolmaly. Eger bu mümkün bolsa DGI tarapyndan berilen kateteri ulanyp bilersiňiz.

Wekil aň taýdan yzagalak türgeni ugrukdyrýan bolsa, onda türgeniň wekiline ony proseduranyň dowamynda şol sanda hajathana otagynda hem ugrukdyrmak rugsat berilýär. Ýöne wekile peşew tabsyrylan wagtynda bolmaly däl.

2-nji GOŞUNDY B NUSGAWLYGYŇ DERÑEW PROSEDURASY

Barlaghana barlaglary türgenleriň ady boýunça däl-de diňe belgisi boýunça derňeyär.

A nusgawlygyň derňewini amala aşyrýan barlgahana netijeleri hakynda şol bir wagtyňözünde BDGG hem-de Dopinga garşy Gurama habar berýär.

DERÑEWIŇ YARAMAZ NETIJESİ

Eger-de A nusgawlygyň barlagy položitel netije ýagny, Kodeksiň dilinde aýdylanda “Derňewiň Yaramaz Netijesi” – üçin jogapkär nitejeleri doladyryjy edara şahsy barlag geçirer

Şolar ýaly barlag 2 bölekden ybaratdyr:

Siziň nusgawlygyňzda ýüze çykarylan gadagan substansiýalarynyň bejerišde ulanylmaǵa rugsatnama berildimi?

Doping gözegçilik we barlaglaryňderňewi talabalayyk geçirildimi?

Size ýazuw görnüşde barlagyň netijeleri we B barlag derňewine degişli hukuklaryňyz barada habar bererler.

Eger-de Siz B nusgawlygyň derňewini geçirmek isleseňiz ýa-da Dopinga garşy Gurama B nusgawlygyň derňewini geçirmek islese, onda bu derňewin dowamynda Siz bolup bilersiňiz ýa-da Siz öz wekiliňizi ugradyp bilersiňiz.

Şol bir wagtyň özünde hem A nusgawlygynda hem aýratyn substansiýalarla degişli bolmadyk gadagan edilen substansiýalar ýa-da usullar ýüze çykarylsa, onda Size wagtlayýn aýrylma bellenilmeli. Eger-de Siz aýrylmanyňnetijesinde Siz diňleyiš geçirmek isleseňiz, onda Kodeks Size şeýle mümkünçılıgi beryär. Bu mümkünçilik belli bir ýagdaýlarda möhletlere degişli bolup durýar.

Eger-de B nusgawlygyňderňewiniňnetijeleri A nusgawlygy tassyklamadyk bolsa, onda mundan beýlák hiç hili hereketler amala aşyrylmayár we islendik wagt wagtlayýn aýrylma ýatyrylyp bilner.

The official texts of the Athlete Reference Guide are the English and French versions maintained by the World Anti-Doping Agency and published on its website. The English version shall prevail in the event of any conflict of interpretation.

The World Anti-Doping Agency (WADA) wishes to acknowledge and thank the Central Asia Regional Anti-Doping Organization for their valuable contribution in the development of the Turkmen version of the Athlete Reference Guide. This enables the Athlete Reference Guide to be shared across countries globally so that WADA, the Public Authorities and the Sports Movement can work together to protect clean athletes.

With the support of

OLYMPIC
SOLIDARITY